

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

—SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 120.—

POLITIKAI NAPILAP.

Szent-Ilona felé

Debrecen, július 19.

A német békét ratifikálták, Franciaország megkezdi a leszerelést, Anglia kivonja csapatait Oroszországból, az amerikai katonák nagyrésze már hazatért: hova-tovább a művelt világ nagyrészt már csak a hegedő sebek emlékeztetik a történelmi legvéresebb borzalmára, a világháborúra.

Elérkeztünk a szörnyű színjáték epilógusához, amelynek hőse ugyanaz, aki legkimagaslóbb alakja volt végig a vérben pompázó tragédiának: a császár. A császár egyfelől istenített, másfelől rettegett, de ma már egész egyszerűen csak érdekes nevet fogják vénsi arra a sirkőre, amellyel a háboru remét, hisszük és reméljük, örök sírjába bezárjuk.

A császárra számkivetés vár, mert a megsértett világrend bosszút, áldozatot követel, méltót és nagyot. A császár fog bűnhődni mindazért a temérdek vértől, mely őt éven át kiomlott? Azokért a könyekért, amiket őt háborus esztendő alatt gyermekeikért reszkető anyák, hitvesüket féltő asszonyok ontottak?

A császárra számkivetés vár: a császár bűnhődik az egész világgal. Mert az egész világ egyetemlegesen bűnös, az egész világ egyformán felelős a háboruért és háboru következményeikért. Nem egyes emberek, nem egyes, akármilyen nagy és zseniális, akármilyen elfogult és rövidlátó emberek műve a világháboru. A torzfantáziának ebben a legszörnyűbb termékében bűnös az egész művelt világ, bűnös minden állam, amelyet egységes, tehát fejlődő éléte terjeszkedésre kényszerített és bűnös minden ember, mert születésének pusztán ténye is már versenytársnak jelölte ki minden versenytársát legnagyobbikán, melyet szerényen társadalmi életnek nevezünk.

A világháboru kitörésének pillanatában, amikor még az okokat elhomályosították az események, amikor gondolkodás helyett hazai dalokat énekelt a világ, mint a hadisten fenséges alakja állott a világ fölött a császár, akinek az a súlyos végzet adatott osztályrészül, hogy korának legnagyobb egyénisége volt, olyan nagy, hogy a népszabadság korszakában megengedhette magának azt a mondást, amelyet a francia császári teljhatalom

büszke birtokosa mert csak előtte kimondani: az állam én vagyok!

Bűnhődni fog a császár, mert mint a világháboru legnagyobb tanulságainak egyike, a demokrácia aranykora virrad fel a művelt világra és dönti porba a személyes uralom kívülről

aranyos, de belülről már korhadó bálványát.

S ha ledőlt a bálvány, fölösleges többé itélőszék elé állítani egy, akármily nagy egyéniséget is, mert a hozandó ítélet az egyént fogja ugyan sújtani, de az egész háboru előtti világnak szól.

Helyreáll a diplomáciai viszony Anglia és Németország között

London, július 17. Az alsóház tegnap tárgyalta a Németországgal való diplomáciai összeköttetés felvételének kérdését. A külügyi államtitkár kijelentette, hogy a kormány most dolgozik a diplomáciai viszony helyreállításán, de ezideig még végleges határozat nem történt.

London, július 17. A Le Soir című belga lap jelenti hogy a belga külügyminiszter a diplomáciai viszonyok Németországgal való felvételéről tárgyal a királlyal és a kormánnyal, akik a napokban dönteni fognak, megengedi-e, vagy sem a mai helyzet, hogy Belgium Németországgal felvesse a diplomáciai összeköttetést.

A párisi, londoni és bukaresti győzelmi ünnep

Páris, július 17. A francia csapatokkal együtt a Franciaországban levő szövetséges csapatok is résztvettek július 14-én a Champs Elyseén rendezett katonai szemlén, a szövetségesek nagy tetszésétől fogadva.

London, július 17. Az angolok azon vannak, hogy a londoni győzelmi ünnep, melyet július 19-én rendeznek, ne legyen szerényebb, mint a párisi volt. Ezért az ünnepi szemlén 18 000 katona vesz részt, köztük 300 belga és 1000 japán. Bukarest, július 17. Július 14-én kölcsönös díszszertartással meg a győzelmi ünnepet. A francia temetőben, ahol a Romániában elesett francia katonák és tiszték nyugosznak. Pressan tábornok a román főhadiszállás nevében gyönyörű koszorút helyezett el. Az Athene Pallas hotelben, ahol a francia főhadiszállás van, szintén rendeztek kisebbszertartást. A francia követségen beszédet mondtak, méltatva a győzelem jelentőségét.

A cseh-német megegyezés

Prága, július 17. A nemzetgyűlés a katolikus nacionalisták szavazata ellenében helyeselte az új kormány programját Pacak dr., a cseh-tót haladó párt elnöke és Reiner dr., a szociáldemokrata párt elnöke kijelen-

tették, hogy hajlandók megegyezést létesíteni a cseh-tótok és a németországi németek között, ha az új kormány kötelezi magát arra, hogy megvalósítja a németek jogos követeléseit, amennyiben a cseh-tót érdekekkel nincsenek ellentétben.

Prága, július 17. Az itteni sajtó a cseh-tótok és a csehországi németek közötti megegyezés kérdésével foglalkozik. A lapok kijelentik, hogy a németek követeléseit mindaddig nem lehet megvalósítani, amíg a német köztársaság el nem ismeri a cseh-tót államot és ezzel véget nem vet a pangermanista üzemeknek.

Újabb német köztársaság

Nauen, július 17. A német sajtó egyhanguan kéri a kormányt, hogy erélyes akciót indítson Ulbrich hesseni miniszterelnök propagandája ellen, aki Mangin francia tábornok segítségével „Nagy-Hessen” köztársaságot akar létesíteni a az új államhoz nagyobb porosz területeket akar csatolni. (Vittorl.)

Az angolok Rigában

Kopenhága, jul. 17. A szövetséges misszió Talens angol ezredest Riga város ideiglenes kormányzójává nevezte ki. Davley amerikai őrnagy Riga katonai kormányzója lett, a rendet pedig az angol és amerikai csapatok tartják fenn.

Tilos mindenféle hírterjesztés A román hadseregparancsnokság rendelete

Kivonat

2. és 25. számú rendeletből (helyesbítve).

1. Vétkesnek tekintenek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. hármiképen közölni híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá amelyek a helyzetre és a csoportok áthelverésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezők a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyaltni és egy évig terjedő börtönrésre és 2000 lei pénzbüntetésre elítéltni; amikor a fenti vétkes kémkedési és árulási szándékkal törtétek, a háboru esetén érvényes büntetések fognak végrehajtni.

Augusztus végén irják alá az osztrák békét

Laibach, jul. 17. A »Slovenski Narod« arról értesül Párisból, hogy a Német Ausztriával kötendő békeszerződés tervét teljesen át fogják dolgozni.

Laibach, július 17. A Slovenski Narod című lap jelenti Párisból, hogy az Ausztriával való békeszerződési javaslat módosításokat fog szenvedni. Különösen a területi és pénzügyi kérdéseket változtatják meg.

Bécs, július 17. Bauer dr. külügyminiszter a parlamentben elmondott exorzéjában kijelentette, hogy a békeszerződés Ausztriával csak augusztus végén lesz aláírva, ami az Olaszországgal való viszonyt illeti, az olasz kormányváltozás ezt nem befolyásolta.

Prága, július 17. A Pravo Lidu megerősíti azt a hírt, hogy a cseh-tótok 750 millió frankot át kell vennie a volt osztrák-magyar monarchia kölcsöneiből és tartozásából, amelyből azonban a magyarok által Tótországból véghezvitt károkat levonják.

Déltől az osztrákoké lesz

Bukarest, július 17. A Dimineata jelenti Bécsből: Berlinből jelentik, hogy jól értesült forrás híradása szerint Német-Déltől hajlandó az entente Német-Ausztriának visszaadni, ha elfogadja a katonai és gazdasági teljes semlegesség javaslatát.

A városi közellási hivatal elleni vizsgálat kibővítését kéri.

A városi tanács mai ülésén Zöld József tb. tanácsnok jelentette, hogy Rásó István főispán 974—1919. számú határozatával a kereskedelmi- és iparkamara, valamint Radó Rezső dr. kamarai titkár, törvényhatósági bizottsági tag előterjesztésére vizsgálatot rendelt el a közellási hivatal ellen.

A főispáni határozat szerint a vizsgálat abban az irányban folytatandó le, hogy a Romániából importált textil-árak behozatalánál felmerült költségek kiszámítása helyesen történt-e, továbbá, hogy a szállított gyarmataruk, a Brassóból hozott egy ciszterna benzín, a Hungária-malomtól vásárolt köleskása kereskedői és fogyasztói ára helyesen, a közönség érdekeinek sérelme nélkül állapították-e meg és hogy a Fehér Andorral szemben felmerült fehér és kék bankjegyek ügyében jóhiszeműen járt-e el a közellási hivatal és nem tanúsított-e kereskedelemellenes magatartást. Kiterjeszkedhetik a vizsgálóbizottság másnemű, esetleg tudomására jutott szabálytalanságok, vagy közérdek ellenesnek látszó eljárások megvizsgálására is. Azonkívül megállapítandó, hogy fennáll-e még a közellási hivatal fenntartásának szüksége, illetve meghagyandó-e a hivatal más szervezete és hatásköre.

A főispáni határozat kapcsán Zöld József tb. tanácsnok a következő határozati javaslatot terjesztette elő elfogadásra a tanácsnak:

»A városi tanács a főispáni határozatot tudomásul veszi, a vizsgálóbizottságban magát Magoss György dr. tiszti főügyessel kívánja képviselnie, a vizsgálóbizottsághoz jegyzőül Miszti Károly dr. tb. aljegyzőt és Vass János dr. a közellátási ügyosztályhoz beosztott tb. rendőrkapitányt rendeli ki.

Utasítja a tanács a közellátási hivatalt, hogy a vizsgálóbizottságnak egész személyzetével, könyveivel, levelezéseivel és irattárával aljlon rendelkezésére.

Mint hogy pedig a fennálló rendelkezések szerint a közellátási hivatal ügykezeléséért és ügyviteleért a polgármester jóköriében intézkedő Zöld József tb. tanácsnok és elődje, Vasary István dr. tanácsnok-ugyis, mint a közellátási bizottság, illetve a közellátási tanács elnöke felelősek, a városi tanács abban az irányban is kéri a vizsgálat kiterjesztését, hogy a nevezett tisztviselők megtették-e kötelességeiket és amennyiben szabálytalanság állapították meg, abban mennyiben részesek. Ez okból jogot kér biztosítani nevezettnek arra, hogy a tárgyalásokon részt vehessenek, indítványokat tehessenek, indítványokat vehessenek és jegyzőkönyvbe vétethessék. Ugyanezen jogot kéri megadni azoknak a tisztviselőknek és alkalmazottaknak, akiknek ténykedése vizsgálat tárgyává tetetük, az őket közvetlenül érdeklő ügyekben.

A városi tanács felkéri a főispán urat, hogy jelen határozatot tudomásul venni és határozatát az itt előterjesztett módon kiegészíteni sziveskedjék.

Zöld József tb. tanácsnok határozati javaslatát a városi tanács teljes egészében elfogadta.

Apáthy István bírái előtt

A nagyszzebeni főtárgyalás megkezdődött

Nagyszében, július 17. Ma délelőtt egyenyed tíz órakor kezdődött Apáthy István kolozsvári egyetemi tanár, Erdély volt kormánybiztosának ügyében a tárgyalás.

A tárgyaláson Moruzin ezredes elnökölt. Hatalmas közönség jelent meg a tárgyaló teremben. Munteanu kapitány, királyi biztos és Tretmann tolmács letették az esküt, bevezették Apáthy Istvánt. Csinosan volt öltözve és nyugodt volt. Miután kijelentette, hogy nem beszél románul,

magyarul mondta be személyi adatait: 56 éves, Budapesten született, annak idején a kolozsvári egyetem tanára volt. Védője, dr. Burian szzebeni ügyvéd.

Felolvassák a vádiratot, mely Apáthyt a következőkkel vádolja: Felségsértés, agitáció az uralkodóház és a hadsereg ellen, a székelyek felfegyverzése. 1917. szeptember 30-ikán Kolozsvárott egy gyűlés alkalmával a Romániával kötött békeszerződés alapján a román iskolák bezárását követelte.

A románok elnyomása céljából különböző lépéseket tett; amikor a román csapatok Erdélybe bevonultak, a budapesti kormánytól hadsereget kért s mikor nem kapott, mert a fegyverszüneti feltételek szerint a Marosig terjedő területet ki kellett üríteni, a székelyeket felfegyverezte. Az első ilyen csapat november 30-ikán érkezett Kolozsvárra.

Londonban ítélik meg az excsászár fölött

Elítéljük azt az embert!

Bukarest, július 17. A Le Progres írja: Az angol alsóházban tartott beszédében Lloyd George bejelentette, hogy a bíróság, amely II. Vilmos fölött ítélik meg hivatva lesz, Londonban fog ülésezni. Curzon lord a felsőházban ugyancsak oly értelemben nyilatkozott, mint Lloyd George az alsóházban.

Azt a határozatot, hogy a császár fölött Londonban fogják ítélik meg, mindaddig titokban tartották. Angol parlamenti körökben azt hiszik, hogy a bíróság angol, francia, olasz és amerikai bírákból fog állni. A bíróság tárgyalásait a londoni igazságügyi palotában fogja tartani. Curzon lord azonnali intézkedéseket tett kiállításra a császár kiadatásának biztosítása végett. Angliai tartózkodása alatt a császár szigorú felügyelet alatt fog állni.

A Daily Mail szerint hihető, hogy a békeszerződést aláírt összes államok kérésére a nemzetközi kormány nabozás nélkül ki fogja adni a császárt. Ezen esetben

egy brit hajón Anglia őrizetére fogják bízni, majd pedig a londoni Towerben bebörtönözve fogja várni a bíróság előtt való megjelenés pillanatát.

London, július 17. Az alsóház tegnapi ülésén egy képviselő közölte, hogy az excsászár kiadatása iránt meg nem történtek lépések a holland kormánynál, azonban már minden készen van a kiadati eljárás megindítására.

A Daily Mail szerint II. Vilmosnak joga lesz vedőt választani és a tárgyalások nyilvánosak lesznek.

Egy az öt nagyhatalom által kinevezett bizottság fogja megállapítani az eljárást. Halalos ítéletet nem fognak kimondani; de ha a bűnösség rábizonyul, a szövetségesek egy távoli szigetre való száműztetését fogják követelni, megelőzően azon precedenseknek, amelyet Napóleonnak Szent-Ilonára való száműzése képez.

Lehetséges, hogy a volt trónörökös is bíróság elé állítsák.

A Községek házában tartott beszéde folyamán Lloyd George a császár felelősségéről beszélt, a következőket mondotta:

„Vegyünk egy más ügyet: azoknak elítélési ügyét, kik a háborúért felelősek. Azt hiszem, lényeges abból a célból, hogy a jövőben hasonló természetű háboru elkerülhető legyen, hogy azok, akik felelős személyek és a háboru felidőzésében közreműködtek, annak összes terveit elkészítvén, mint felelős személyek tekintessenek.

Egy, vagy két személy felelős leginkább a háboru előkészítéséért. Ezek meg fognak bünhődni! Kivételes rendszabályt alkalmazunk, de sajnálatos, hogy ez kivételes. Ha előbb alkalmaztuk volna, kevesebb háboru lett volna. Elhatároztuk, hogy elítéljük azt az embert, akit — legálább a szövetségesek véleménye szerint — a legnagyobb felelősség terhel ezen háborúért. Elítéljük azon büntetést, melyet végrehajtott amikor lábbal taposva azon szerződéseket, melyeket aláírt, ezáltal reá szabadván a vést és gyilkolást a világra.

A kiadatás kérdése

Az amsterdami Telegraaf azt hiszi, hogy kevés a valószínűsége annak, hogy a császárt kiadják. Hagai tudósítója előtt egy magasrangú tisztviselő kijelentette, hogy a volt császár és trónörökös nagyon jól tudják, hogy a holland kormány szívesen látná tavozásukat az országból, ezt egészen szabadon megtehetik, föltéve, hogy elutazásuk ne legyen megkérdőjelezhető. Ha a trónörökös szigorú felügyelet alatt áll, ez csak a szökes megakadályozása végett van.

Ha az excsászár a kiadás iránti kérés után akarna hirtelen elutazni, a kiadati törvény értelmében megakadályoznák, e kiadás iránti kérésnek azonban a törvényes határidők alatt kell történnie. A császár kiadásának kérdését teljesen jogi szempontból fogják vizsgálni alá venni. Ha a kérés megfelel a hollandi tör-

vényeknek, a kormány az utrechti törvényszék véleményét fogja kikérni, ha a császár, mindennek a dacára, még Amerongenben fog lakni.

Hobenzollern Vilmos meg fog jelenhetni ügyvédjével ezen bíróság ülésén. Tizenöt nap alatt azután a bíróság tudomására hozza véleményét az igazságügyminisztériumnak és kormány dönteni fog.

Röviden, a kormány kizárólag jogi álláspontra fog helyezkedni. A holland törvény garanciákat kívánó és megszorító formalitásoktól teszi függővé a kiadást és elhatározólag állapítja meg a kiadás indokait.

A kronprinz nem felelős

Nauen, július 17. Rechberg lovassági százados, a német ex-trónörökös volt parancsnok-tisztje, Clemenceauhoz a következő levelet intézte:

Elnök ur, az esetben, ha a német trónörökös őfensége elleni eljárás megindítása határozatnak el, késznek nyilatkozom, mint őfensége vezérkarának volt parancsnok-tisztje, tisztii becsületemre, eskü alatt kijelenteni, hogy

1. a német trónörökös minden erejével támogatta a háboru előtt azon politikai irányzatokat, melyek a háboru kitörését megakadályozhatták volna,

2. a trónörökös 1914-ben Franciaországban közbenjárt a béketárgyalások megindítása ügyében és hogy

3. a trónörökös támogatta azon tervet, mely az általános békét tűzte ki célul. (Viitorul.)

Nyári gazdasági tanfolyam a tanyai iskolákban

Csűrös Ferenc dr. tanácsnok terjedelmes jelentésben számolt be a tanácsnak a tanyai iskolák állapotáról az elmúlt tanévben. Az évvégi vizsgálatokat személyesen vezette a nagycseri, fánscikai, bánki, hegyesi, elepi, ebesi szepesi, kösélyszegi és a két ondodi iskolában. Az összes tanyai iskoláknál, dacára a rendkívül nehéz viszonyoknak, rendszeres tanítás folyt, kivéve a halápi iskolát, ahol a tanító betegsége miatt a vizsgálatot nem lehetett megtartani.

A tanítási eredmény kielégítő volt, bár a békeévek normális eredményeit természetesen nem érte el. Legjobb eredményt a bánki, elepi és kösélyszegi iskolák mutattak fel. Az Apponyiréi miniszteri rendeletben előirt gazdasági ismeretek tanítása is folyamatosan van.

Az ügy nagytartományára való tekintettel javasolta a tanácsnok, hogy a jövő nyári szünet alatt a tanyai tanítók számára gazdasági tanfolyamot rendezzenek, hogy a tanítók a legjobb helyi szakértőktől elsajátíthassák a tanításhoz szükséges ismereteket és a tanítási módszert. A tanyai kisbirtokosok gyermekeinek gazdasági nevelését illető fontos indítványt a tanács tárgyalás és javaslattétel végett kiadta az elemi iskolák gondnokságának.

Beszámolt a tanácsnok arról is, hogy a tanyai iskolák épületei csaknem mind nagyon rossz ál-

lapokban vannak. A háboru alatt alig végeztek karbantartási munkát. A tanács utasította a mérnöki hivatalt, hogy a javítási munkákat maga végeztesse el, még pedig okvetlenül a nyári szünet alatt. Ecélből egy városi ígát is rendelkezésre bocsátott a tanács a szükséges anyag és munkaerő kiszállítására.

A lengyelek harcai az ukránokkal és a vörösökkel

V a r s ó, július 17. Kelet-Galicában heves harcok folynak. Az ukránok a lengyelek támadásai elől kelet felé menekülnek. A lengyelek a Stripa folyónál előnyomulnak s elfoglalták a keleti partot.

V a r s ó, július 17. A lengyel csapatok Litvániában és Fehér-Oroszországban folytatják a küzdelmet a bolsevisták ellen. Az utóbbi napokban két bolsevista dandárt szétszórtak, 800 foglyot ejtettek, 8 ágyut, 20 géppuskát és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Az orosz lengyel háboru.

S t o c k h o l m, július 17. M o s z k v á b ó l jelentik szikratávíron, hogy az orosz kormány hivatalosan hadban áll Lengyelországgal.

Kolceag utódja Denikin lesz

L o n d o n, július 17. Az omski kormány dekretumot írt alá, a mely szerint Kolceag admirális utódjává Denikin tábornokot nevezi ki arra az esetre, ha az előbbi meghalna.

Finn hadügyminiszterválság a bolsevikiek miatt

S t o c k h o l m, július 17. Helsingforsból jelentik: A finn vezető körök felfogása az orosz bolsevisták elleni akció kérdésében megoszlik. Malden Rudolf tábornok finn hadügyminiszter lemondott, mert a hivatalos körök a tábornok ellenzése dacára folytatják oly irányu agitációjukat, hogy a Pétervár elleni akcióban finn csapatok is résztvegyenek.

Rendelet.

Rosszakaratu egyének önző érdekből ismételen olyan híreket terjesztenek, hogy a központi gazdasági bizottság és közegei, valamint a román hadsereg zongorákat és butorokat rekvirál.

A megszállott területek parancsnoka értesíti a közönséget, hogy ilyen természetű rekvirációk nem fognak eszközöltetni és ha esetleg egyes személyek ilyen rekvirálás végett jelentkeznenek, azonnal bejelentendők a megszállott területek parancsnok-ságának, Központi gazdasági bizottság (Irodavezető: Dogariu főhadnagy.) Iroda: Szechenyi utca 9. szám, I. emelet, a kir. tábla-épület.

Debreczen városában nem rekvirálhat más, mint a 6-ik és 7-ik helyi gazdasági bizottság. (Forumbaru mérnök-kapitány és Teodorescu hadnagy.) Iroda: Arany Janos-utca 2., I. emelet.

Ezen rendelet ellen vétők és akik hamis híreket terjesztenek, hadbíró-ság elé állíttatnak.

Mosolu, tábornok.

A gabonakereskedők lemondtak a közellátásban való közreműködésről.

A város ragaszkodik megbízatásukhoz és elégtételt ad az alaptalan vádakkal szemben. — Vasárnap újabb megbeszélés lesz a gabonaellátás ügyében.

Azok a gabonakereskedő-cégek, amelyeket a város a gabonaellátás nagy munkájába, mint nélkülözhetetlen szakembereket bevont, a következő levelet intézték legutóbb Zöld József tb. tanácsnokhoz, mint a közlelmezési ügyek vezetőjéhez:

»Alulírott cégek, melyekkel Debreczen városa a gabonaellátás ügyében tárgyalásokba bocsátkozott, tisztelettel bejelentik tanácsnok urnak, hogy az ebben a kérdésben bennünket ért rendszeres hírlapi támadások folytán azon meggyőződésre jutottunk, hogy a megbízatást a ferde beállítás után vállalnunk nem szabad és a gabonaellátás lebonyolításában részt nem vehetünk.

A Magyar Általános Hitelbank főnöke, gabonaosztály, Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete, Geiger Simon, Holländer Adolf és fia, Keppich Béla, Landau Izsó, Weisz Albert.

Ez a levél alkalmat adott a városnak, ha nem is országos, de a mai válságos helyzetben, amikor a zavaros viszonyokat, a tájékozatlanságot és a bizonytalanságot félre nem ismerhető szándékkal akarják egyes érdekcsoportok kihasználni, mindenestre messze kiható jelentőségű állásfoglalásra.

A városi tanács mai ülésén terjesztette elő Zöld József tb. tanácsnok a gabonakereskedő-cégek levelét. A tanács úgy határozott, hogy a cégek bejelentését nem veszi tudomásul, hanem elvileg kimondja, hogy a gabonakereskedők működését egyelőre kötelezettség nélkül igénybe kívánja venni és utasítja Zöld József tanácsnokot, hogy az érdekelt cégeket ebben az értelemben értesítse. Egyben felhatalmazta a tanács Zöld József tanácsnokot, hogy az alábbi levelet intézze a gabonakereskedők központi irodájához:

Elégtétel a gabonakereskedőknek

Az utóbbi időben egyik napilapban olyan modorban tartott ugynevezett *purifikáló* cikkek látának napvilágot, amelyek ugyan csak megtépzák azoknak a jó hírnevét, tisztességét, becsületét, akik a penna hegyére kerülnek. Ebből a jóból bőven kijut nemcsak egyes intézményeknek, testületeknek, hanem a hatóságoknak és hivataloknak is. Mindenki gyanus, aki valamivel foglalkozik, mindenki visszaéléseket csinál, aki valamely hivatalt visel, mindenki láncos és uzsorás, aki a kereskedelemben bármi vonatkozásban résztvesz. Ebben lehet összegezni ezeket a közleményeket. Szerencse, hogy az emberek ma már tudnak ujságot olvasni s nem vesznek mindent készpénznek, ami nyomtatásban jelenik meg. Az irányzatos cikkeknek az ujságoivasó közönség megkeresi

és megtalálja igazi okát és célját s már olvasáskor érzi, honnan fúj a szél.

A gabonakereskedő cégek is elnyerték a láncos, uzsorás, árdrágító és a többi hasonló díszítő jelzőket, még mielőtt akár ők, akár a hatóság tudnák, hogy mi módon fog történni az idej termés átvétele. Mert ma még csak remény, hogy a hatóságoknak lesz valamelyes közük a kiesélt gabonának a fogyasztókhöz juttatásához, minthogy az 1. számú közigazgatási rendelet még semmi részében hatályon kívül helyezve nincs. Elég sok szemrehányásnak és gyanúsításnak vannak kitéve az előkészítésre megbízott tisztviselők is, amiért a sokféle tervezgetés közben a gabonaátvételnél a gabonakereskedőkre mertek gondolni. A gabonakereskedő és gabonaátvétel! hogy is jön az össze? miért nem csinálják a közellátási szervek, kérdik felháborodva az ujdonsült közlelmezési és lisztellátási szakértők? hogy e szervek alatt a lisztirodai, vagy közlelmezési hivatali kisasszonyokra gondolnak, azt nem lehet tudni. Az egyikre bizonyosan a kettő közül, mert más nagyobb szerve a közlelmezésnek nincsen. Mondják, hogy itt megint valami dísznőség, újból egy helyi haditermék, központosdi készül, ismét egy láncos vezetődik a termelő és fogyasztó közé hatósági közreműködéssel. Igaz, hogy a cikkiróknak halvány sejtelmük sincs róla, hogy a gabonakereskedők mi módon, milyen teendővel, milyen feltételekkel volnának foglalkoztatva, de az nem baj. Egy tárgyilagos cikk megírásához a modern ujságírás a tényállás ismeretét nem írja elő.

Pedig miről is van szó? Debreczen város nem termelő közönségének 1400—1800 vagon gabonára van szüksége, a pontos szükségletet mázsára ki tudjuk számítani, ha majd tudni fogjuk a fejkvótát. Ebből a mennyiségből mintegy 900 vagonnak Hajdúvármegyéből, Egyekről, Balmazújvárosról, Nádudvarról stb. sőt Tiszadadáról kell befutni. A gabonakereskedőknek az volna a feladatuk, hogy ezt az egész mennyiséget a gazdáktól átvegyék, lemázsálják, megállapítsák a fajsúlyt, a gabonában levő idegen keveréket, a termelőkhöz a zsákokat, zsineget, ponyvát eljuttassák, vaggont kerítsenek, szállítási lehetőséget kijárjanak, szállítmány-kísérőket dirigáljanak, elveszett szállítmányokat előkerítsenek, hiányokat megállapítsanak, fuvardíjteleket ellenőrizzenek, a gazdát kifizessék s a szállítmányokat oda irányítsák, ahova a hatóság rendeli, a malomba vagy a raktárba, a máv. műhelybeli munkásokét a gépjavitóba, a légszeszgyári munkásokét a világítási telepre, a dohánygyáriakét a dohánygyárba, vagy ahová kívánják. Kötelességük mind-

ezeket pontosan tételenként és gazdánként könyvelni, ezenfelül a debreceni gazdáktól a lisztiroda által megállapítandó felesleg-hátralékot behajtani. E nehéz feladatok elvégzését szakértelemmel és gyakorlati ismeretekkel nem rendelkező díjnokokra vagy tisztviselőkre bízni nagy könnyelműség volna. A gazdasági egyesület sem vállalta. Ez a feladat várna a gabonakereskedőkre. Tehát a szó legszorosabb értelmében egy hatósági apparátust alkotnának, akik a város rendelkezése szerint a város pénzével dolgoznának, akik maguk egy szem gabona felett sem rendelkeznenek, sőt mindenféle terményüzleltől el volnának tiltva.

Aki e feladatot elvégzésében kis haditermék, központosdi, vagy láncoszemét lát, azzal igazán nem érdemes komolyan beszélni. A gabonakereskedőket e feladat elvégzéséért jutalék fogja illetni. Ahá — mondják — itt a panama, itt lesz a visszaélés, itt sül ki a dísznőség! — Igaz, hogy még senki sem tudja, hogy mennyi lesz a jutalék, maga a hatóság sem. De az mindegy. Hogy is leszünk hát a jutalékkal? Mi illi a gabonakereskedőket? Kiszámítjuk mennyi lesz alkalmazottaik illetménye, mennyi lesz az irodabér, mennyi lesz a nyomtatványköltség. Egyiket sem nehéz kiszámítani, mert mind fix szám. Azután megegyezünk, mennyi lesz a polgári haszon, vagy ha úgy tetszik: a szakszerű vezetés és fáradság díja. Ezt megállapítjuk fix összegben. A két összeg teszi a gabonakereskedők járandóságát. Majd ha tudni fogjuk, mennyi lesz a fejkvóta, tehát mennyi gabonát fogunk átvenni, könnyű lesz kiszámítani, hogy egy mázsára ebből az összegből mennyi esik. Ez lesz a jutalék. Megállapíthatnánk havi fizetést is, de ez nem volna reánk megnyugtató, mert akkor azt lehetne mondani, hogy fel fogják szedni a fizetést és nem fognak érte megdolgozni: igazolni fogják elfogadhatatlan a szállítások elmaradását, de szállítani csak keveset fognak.

Tény, hogy a gabonakereskedők közreműködése a közönség körében is talákozott bizonyos mértékig ellenszenvvel, mert elég helytelenül bizonyosokról beszélünk. Már pedig az itt leírt funkció olyan távol van a bizományos fogalmától, mint Makó Jeruzsálem-től s bizonyos, hogy ha az itt leírt tények köztudatba mennek, a gabonakereskedők ilyen foglalkoztatása ellen komoly kifogás nem fog felmerülni.

Egy nagy baj van azonban! Az, hogy a gabonakereskedők zsidók. Hát ezen bizony nehéz segíteni. Miért is születtek zsidóknak, most nem volna semmi baj a gabonaellátással! Az emberek, még ha a hatóságot képviselik is, lehetnek antiszemiták a magánéletben. Elvégre ahhoz mindenkinek jussa van, hogy antiszemita legyen, de mint hatóságnak antiszemitának lenni senkinek sincs joga. Mi lenne abból, ha a bíróság is antiszemita lenne s ezt ítéleteiben is érvényre juttatná? Bizonyos feladat megoldásából a ható-

ságnak valakiket, akikre szükség van, csak azért kizárnia, mert azok zsidók, enyhén szólva oktalanság volna.

A hírlapi támadásból a gabonakereskedők azt a konzekvenciát vonják le, hogy a tárgyalástól s a kilátásba helyezett megbízástól visszalépnek. Csak ezért igazán kár volna! Az a gabonakereskedő, aki Debreczenben ezt a feladatot a multban végezte, mindenkor példás pontosságú és hibátlan munkát végzett. A többi gabonakereskedő munkájáról sincs ellenkező értesülésünk. Nincs okunk kétségbevonni, hogy most is olyan munkát fognak végezni. És ez a fődolog!

A hatóság kijelenti, hogy a gabonaátvételnél a gabonakereskedők közreműködését ezáltal sem mellőzheti s minthogy az alapvető kérdések még eldöntve nincsenek, egyelőre kötelezettség nélkül kijelenti, hogy közreműködésüket igénybe is kívánja venni.

A zajongóknak pedig mondják meg a gabonakereskedők, vagy üzenik meg nekik, hogy majd akkor üssenek lármát, ha valakit visszaélésen kaptak. Addig hallgassanak!

Egyébiránt hadd beszéljenek! Ez is egy mesterség. Valamiből csak élni kell s ahogy az ábra mutatja, ez is megélhetést ad. Debreczen, 1919 július hó 17.

Zöld József tb. tanácsnok,
a közéleti-mezési ügyosztály vezetője.

A tanácsi határozat azért mondja ki, hogy a gabonakereskedőket egyelőre kötelezettség nélkül veszi igénybe, mert e pillanatban még a megszálló parancsnoksággal az 1. számú közigazgatási rendelet módosítása érdekében megindított tárgyalások eredménye még bizonytalan s így a város nem vállal kötelezettségeket a gabonakereskedők előleges kiadásaiért, ha a tárgyalások esetleg meghiusulnának.

Ujabb értekezlet a gabonaellátás ügyében

Miután a gabonakereskedők állásfoglalása folytán a tanácsülésen újból szóba került a gabonaellátás ügye, Vásáry István tanácsnok szótvetette, hogy a közvéleményt erősen izgatja az a kérdés, mi lesz a gabona- illetve lisztellátással és mi módon fognak gondoskodni az ellátatlanok igényeinek kielégítéséről. Javasolja tehát, hogy függetlenül a megszálló parancsnoksággal folytatott tárgyalásoktól, meg kell tenni minden előkészületet, hogy mire a tárgyalások véget érnek, már kész megállapodásokat lehessen nyomban foganatosítani. E célból szükségesnek látja egy lehetőleg szűkkörű, de hozzáértő emberekből álló bizottság sürgős kiküldését.

Hosszabb vita után a tanács úgy határozott, hogy szűkebb bizottságot alakít a gabonaellátás előkészítésére. A bizottság tagjai lesznek Csóka Sámuel polgármesterhelyettes - főjegyző, Magoss György főügyész, Vásáry István tanácsnok, a vármegye és a gazdasági egyesület két-két kiküldöttje, Radó Rezső kamarai titkár, Reitz János vármegyei állategészségi felügyelő, Debreczeni Jenő, a világitási

vállalat igazgatója és Stepper Károly, a helyi vasut igazgatóhelyettese, e két utóbbi abban a minőségben, hogy nagyobb munkástömegek ellátási ügyeit

vezetik. A bizottság előadója Zöld József tb. tanácsnok.

A bizottság vasárnap délelőtt 10 órakor tartja első ülését a városháza kis tanácstermében.

A szociáldemokraták Kun Béla ellen

Hetven ellenforradalmár tisztelt kivégeztek

Bécs, július 17. A „Neues Wiener Tagblatt“ jelenti Budapestről, hogy a munkásság elégedetlensége Kun Bélával szemben egyre fokozódik; különösen a szociáldemokraták követelik, hogy a kommunisták hagyják el a kormányt, mert tehetetlenek. Általában azt hiszik, hogy a kommunizmusnak nemsokára vége lesz.

Zürich, július 17. Budapestről jelentik, hogy a legutóbbi ellenforradalmából kifolyólag hetven tisztet halálra ítélték és az ítéletet végre is hajtották.

Laibach, július 17. Fiuméből jelentik, hogy a kikötővárosban lévő francia csapatok parancsot kaptak, hogy utra készen álljanak.

A dunai monitorok eljutottak Szerbiába

London, jul. 17. A Daily Express jelenti Bécsből, hogy azok a dunai monitorok, amelyek megkísérelték a budapesti kom-

munista uralom leverését, szerencsésen átkeltek a szerbek által a Dunán lerakott aknáknak vonalán és szerb területre értek. Kun Béla a szerb kormányhoz erőlyes hangú jegyeket intézett és követei a menekültek kiadását, akiket hazaárulással vádol meg.

Magyarország blokádját fentartják

Páris, jul. 17. A szövetségesek főtanácsa elhatározta, hogy Kun Bélával nem köt békét, hanem fentartja Magyarország blokádját.

Baranyai küldöttség a békekonferencián

Pécs, jul. 17. Tizenhét német, magyar és szerb tagból álló bizottság indult el Baranyamegyéből Pandurovics dr.-ral az élén Párisba, hogy Baranyamegyének Jugoszláviához való csatlakozását kérje a békekonferenciától. A küldöttség a lakosságnak több mint 90 százalékát képviseli. A küldöttség tagjai megvannak győződve a kérés teljesítéséről.

A debreczeni zsirkirálynő.

Askenáz Gizella újabb üzletei.

Hónapokkal ezelőtt a rendőrség megjelent egy vagongyári munkásokból álló küldöttség és elpanaszolta, hogy a vagongyárban a munkásoktól egy Askenáz Gizella nevű nő mintegy 30.000 koronát szedett össze azzal az ígérettel, hogy a pénzen zsirt és szalonnát szerez. A munkások vártak egy jó ideig az ígért szalonnára, de mikor látták, hogy Askenáz Gizella nem jelentkezik a zsirral, megtették ellene a följelentést. Akkoriban a rendőrség megindította a nyomozást a lánckereskedő nő ellen, de Askenáz Gizellának sikerült kimenekülnie az igazságszolgáltatás kezei közül.

Most újabb feljelentések nyomán ismét foglalkoztatja Askenáz Gizella ügye a rendőrséget. A hírhedt lánckereskedőnő ugyanis a hiszevény emberek egész sorát csapta be megint zsir-igéreteivel. Kisebb-nagyobb örszegeket vett föl Suchán Rezső, Leider Sándor cukrász, Czibere Antal máv. alkalmazott, Faragó István őrmester, Machnát István és Lőrincz Andorné debreczeni lakosoktól, de ígéreteinek sehol sem tett eleget, az előleget pedig nem fizette vissza.

A károsultak följelentésére a rendőrség megindította az eljárást és ma hallgatta ki a lánconőt. — Askenáz Gizella a rendőrség előtt azzal védekezett, hogy ő jóhiszeműen vette föl az előlegeket és a fölvev-

pénzeket, mintegy 32.000 koronát szintén előlegképpen odaadta Molnár Lajos és Szikszay-Szabó Lajos hajdubagosi gazdáknak, akik azonban nem szállították le a lekötött szalonnát és zsirt, ellenben azok árát fölemelték a megalkudott ár kétszeresére. Askenáz Gizella vallomása szerint ő nagyon sok megrendelőjét rendesen kielégítette, de hogy a följelentők nem kapták meg az élelmicikkeit, annak az ő szállítója az oka.

A rendőrség az eljárást folytatja Askenáz Gizella ellen, hogy teljes képet kapjon a lánckereskedőnő üzleteiről.

Árvizkatasztrófa Morvaországban

Prágából jelentik: Hampel közmunkaügyi miniszter a Morvaországban és Szlovákiában pusztító árvizkatasztrófa színhelyére utazott. Különösen Ungarisch-Hradischból és Ungarisch-Brodából érkeztek lesújtó hírek, melyek szerint e helyeken az árviz hidakat rombolt le, a vasuti és távírda vonalakat súlyosan megrongálta és nagyon sok házat ledöntött. Luhasovice fürdőhelyet teljesen elöntötte a víz.

Dvegen miniszter kijelentette, hogy a magyar boisevisták beörése után ezt a vízözönt nemzeti szerencsétlenségnek kell tekinteni.

HIREK.

— **Jelentkezzenek az idegenek!** A rendőrfőkapitányság ismét elrendeli, hogy a még nem jelentkezett akár bel-, akár külföldi illetőségű, 1915 január 1-je óta Debreczenbe költözött egyének folyó hó 18. és 19-én délelőtt 9—12 órakor a rendőrfőkapitányság 55. számú szobájában, szigorú büntetés terhe mellett, igazoló iratokkal jelenjenek meg.

— **Felhívás.** A városi tanács közli: Főispán urnak 1010 számú rendelete alapján a városi tanács felhívja a város területén lakó azon bérkocsis, talyigás, fuvaros és teherszállítással foglalkozó szegénysorsú egyéneket, akiknek lovait a katonaság elrekvirálta, hogy ezen körülményt a katonai ügyosztálynál (Városház, félelelet 14. sz. szoba) folyó hó 18-án jelentsek be.

— **Elkobzott zsir a közkórháznak.** A közkórház igazgatósága jelentette a tanácsnak, hogy a kórháznak zsirja egyáltalán nincsen. Mivel a betegek hetven százaléka a vármegyéből való, az igazgatóság az alispáni hivatalhoz fordult zsirért. A megye azonban azt a választ adta, hogy zsirt nem adhat. A tanács a jelentést tudomásul vette. Czegledy Mihály vármegyei főügyész aki véletlenül jelen volt a tanácsülésen, e tárgynál közölte, hogy a megye két és fél métermázsza elkobzott zsirhoz jutott és ezt a mennyiséget a kórháznak adja át. A tanács a bejelentést köszönettel vette tudomásul.

— **A város perli Heltai szinigazgatót.** A városi tanács már két ízben felszólította Heltai Jenő szinigazgatót, hogy a biztosítékképpen letett 90.000 koronát, amelyből a kommunista uralom alatt a színészek fizetésére nagyobb összeget vettek el, egészítse ki. Az igazgató már három ízben kért halasztást az összeg befizetésére és most a városi tanács felhívta a tisztifőügyészt, hogy peres uton érvényesítse a város követelését Heltai szinigazgatóval szemben.

— **Közéleti-mezési visszaélések.** A rendőrség Herskovics Emánuel és Kohn Jeremiást, akik jegy nélkül vásároltak lisztet és zabbal keverve állatok etetésére használták fel, 30—30 napi elzárásra és 500—500 korona pénzbüntetésre ítélte el. A tanács az ítéletet jóváhagyta. — Dankó Mihálynét szemesi tengeri árdrágítása miatt 50 koronára, Oláh Imrénét kenyérrágítás miatt 50 koronára ítélte el a rendőrség. A tanács az első esetben 25, a második esetben 15 koronára szállította le a büntetést.

— **Megnyílik a közművelődési könyvtár.** A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a teljesen berendezett közművelődési könyvtárt augusztus elsején megnyitja. Egyidejűleg ki-mondta a tanács azt is, hogy Gulyás Erzsébetapidijast, akit az ötvenkilenc másapidijással együtt elbocsátott a város, a könyvtárnál továbbra is alkalmazza.

Frank Sándor

női divat üzlete

Piac-utca 42. sz.
(Hungária-kávéházzal szemben.)

Allandóan raktáron:

női divat szövetek,
selymek, zefírek,
francia grenadinok,
kretonok,
harisnyák és női
fehérneműek.

**Olcsó
szabott árak**

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei.** Július 18-án délelőtt 9 órától kezdve a beszerzési csoport (pénzügyi-palota souterrain) helyiségében birka-hust osztunk korlátozott mennyiségben. Tagsági igazolvány felmutatása ellenében a jelentkezés sorrendjében minden tag vásárolhat. — „Ezerjő” tajbort még mindig osztunk.

— **Bolti szarkák.** A rendőrség ma ismét letartóztatott egy tolvaj-szövetkezetet. Tegnap délelőtt Werner Sándor Piac-utcai rőfösüzletében négy tisztelői asszony: Kovács Janosné, Kerekes Bálintné, Balogh Józsefné és Varga Józsefné jelentek meg és ruháruházt akartak vásárolni. Kovácsné, míg két társa, Baloghné és Vargáné, a kiszolgáló alkalmazottat foglalkoztatták, egy vég vásznot Kerekesné kosarába csuszátott. Egy másik alkalmazott azonban a lopást észrevette és rendőrt hívott, aki letartóztatta a tolvaj asszonyokat.

— **A hadimunkások napibéré.** A városi tanács legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a hadimunkások napibéréit és túlóra díjait nem fizeti tovább, mivel a megszálló parancsnokság gazdasági

hivatala úgy intézkedett, hogy a katonai hatóság fizeti a hadimunkásokat. A mai tanácsülésen Bíró Jenő, a népjóléti hivatal igazgatója jelentette, hogy a hivatal ezen a címen egyre fokozódó összegeket fizetett ki, az elmúlt héten már 57000 koronát. A hadimunkások napibéréit kivül a népjóléti hivatal csak olyan munkanélkülieket segítyez, akik munkaképtelenek, legnagyobb részben rokkantak. A tanács utasította a hivatalt, hogy a hadimunkások béréit tovább ne fizessék, egyben elhatározta a tanács, hogy újból átírja a megszálló parancsnoksághoz, intézkedjék a napibérek tényleges kifizetése iránt és fölkéri a főispánt, hogy a város átiratát előszóval is támogassa. Ez alkalommal Csóka Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyző közölte, hogy több törvényhatósági bizottsági tag társadalmi akciót akar indítani, hogy gyűjtés útján szerezzenek bizonyos összeget, amelyet a hadimunkások fizetésére lehetne fordítani.

— **A budapesti expedíció,** mely a sikertelen tiszafüredi kirándulás után ígéretet kapott, hogy Szegeden át utazhatik el Budapestre, mint értesülünk, egyelőre Debrecenben marad, mert az újabb utazásra csak tíz nap múlva kap engedélyt.

— **Mesemondás** az »Urániamozgó«-ban vasárnap d. e. 11 órakor. Az érdekes műsort zene, ének-tánc, torzrajz, »Tom titkiserletek és sorsolás képezi. Jegyek az Uránia pénztáránál.

SZINHAZ.

Vigszínház:

Csütörtökön: Gróf Rinaldó, operett.

Pénteken: Marsi Gizi vendégjátékával a Tünderlaci leányok.

Szombaton délután: Gróf Rinaldó, operett. Este: Gyurkovics leányok, Borosnyai Kató bucsuja.

Vasárnap délután: Gyurkovics leányok, vigjáték. Este: Sárga csikó, népszínmű.

A színházi iroda hírei.

— A megostromolt pénztár. — Tegnap adtuk első hírt arról, hogy hétfőn tartja Seregh Marcsa

bucsufelléptét a Hejehuja báró operettben és hogy a második és harmadik felvonás között cigányzenével és konfetti csatával a színházi nagy körfolyosón sétahangverseny lesz, melyen a szintársulat tagjai is rész vesznek, máris ostrom alá került a pénztár. Jegyek a mai naptól kezdve válthatók, előjegyzést azonban a pénztár nem fogad el.

— **Marsi Gizi fellépte.** Ma kerül színre a Tünderlaci leányok vigjáték Marsi Gizi vendégjátékával, aki szerződöttesi célból lép fel.

— **Borosnyai Kató bucsuja.** Szombaton bucsuzik Borosnyai Kató a Gyurkovics leányok vigjátékban.

— **Táncos huszárok** operettre készül most a szintársulat. Az előadásnak kiváló érdekessége lesz Percel Sárika fellépte, aki Ede suszterinas szerepét játssza.

SPORT.

A Debreczeni Torna Egylet vasárnapi atletikai versenye.

Tegnap járt le a D. T. E. e hó 20-án rendezendő atletikai versenyének nevezési határideje, mely nem várt eredményt hozott. Az összes vidéki nagyobb egyletektől érkeztek nevezések, melynek egy részét alább közöljük:

— **A Kolozsvári Egyetemi Atletikai Club-ból:** Zonda László, Erdély legjobb sulydobója és diszkoszvetője; Welser Lajos a 100, 200, és 400 méteres síkfutásra; dr. Hirsch Elemér, a gerelyvetésre és dr. Tamássy Géza a magas és távolugrásra.

— **A Nagyváradi Török és Sport Egylet** Király Pál az 1500 méteres síkfutásra, Varga Zoltán a sulydobás, diszkosz és gerelyvetésre, Zuckermann Imrét a 100, 200 m-es síkfutásra.

— **A Püspökladányi Atletikai Club-ból:** Schwamfelder Ferenc, Tóth Dezső, Dajka Sándor a sulydobásra; dr. Ernyey János a diszkosz és gerelyvetésre; Kaufmann Sándor és Hegedűs Béla a diszkoszvetésre.

— **A Hajduböszörményi Torna Egylet-ből:** Drén István a 100, 200 és 400 m-es, Jakobinyi László és Béla a 100, 200 m-es.

Lóska Gyula az 1500 m-es síkfutásra, Drén István, Jakobinyi László, Szálkai József és Halter Frigyes a footballisták részére kiírt stafétafutásra; Győrössy János, Kövér László, Lóska Gyula a sulydobásra. Szállkay József, Drén István, Győrössy István, Bácsi Péter és Lóska Gyula a diszkoszvetésre; Kósa János és Kövér László a gerelyvetésre; Kövér Sándor a helyből távolugrásra; Kovács Nagy Zsigmond és Munkácsy Gyula a rudugrásra.

— **A Debreczeni Gazd. Akadémia Sport Egylete-ből:** Márton Sándor a rudugrásra, 400 m-es síkfutásra, sulydobás, diszkosz és gerelyvetésre, Kelepecz Domokos a helyből magas és magasugrásra.

— **A Debreczeni Egyetemi Athletikai Club-ból:** Simon Menyhért a sulydobás és diszkoszvetésre; Gargya Géza a sulydobás és gerelyvetésre; Bernáth Samu a helyből magas és magasugrásra és 100 m-es síkfutásra.

Ezenkívül is várható még a rendetlen postaközlekedés miatt elkésett nevezés, úgy, hogy a vasárnapi verseny minden száma igen érdekesnek és izgalmasnak ígérkezik.

E versenyre a páholyok, korzó-ülések, tribün és ülőhelyek számozva lesznek. A kényelmes elhelyezkedésről a nagyszámu rendezőség gondoskodni fog.

Az új sporttelep fölavatása.

A DKASE. új sporttelepének az Újtelep-területen való felavatási ünnepélyére, amely vasárnap délután 4 órakor kezdődik, sikerült Rásó István főispánt vendökkül megnyerni, aki az avató-ünnepen való megjelenését megígérte. A sporttelep felhirdetésének munkálatai már folynak s a vezetőség mindent megtesz, hogy a közönség minél jobban érezze magát az egyesület új otthonában.

A mérkőzés előtt, valamint a szünet alatt Rác Károly és fia zenekara fog a közönség szórakoztatásáról gondoskodni.

A pálya-megnyitó délután 4 órakor kezdődik, amikor a D. V. S. C. fog a DNYSC-val mérkőzni, utána Erdély bajnokcsapata — a Kolozsvári Trona Club

Létorière ögróf.

— Regény. — (26)

Irtai SUE JENŐ.

Fogai gyöngyökhöz hasonlítottak, finom ovális arca, melyet barna haj koronázott, olyan tiszta oly élénk és oly szép volt, hogy festő sem festhetett volna szebbet. A legkisebb izgalom élénk pirral borította be arcát és nyakát is; ha valami érzékeny dologról hallott, rögtön könybe borultak a szemei. Bár királyi vérből származott, nem volt büszke a rangjára, az előkelő pozíciójával járó feladatok terhére voltak. Az egyszerű elvonult életet többre becsülte, mint a legfényesebbet, visszavonult életet élt és mindenek fölött gyengéd és szerény volt. Az aljas, nagyigényű vagy önző természetű emberek iránt ellen-szenvet érzett. Jellemének egyik legfőbb eleme rendíthetetlen aka-

rata volt. A könnyű ruha a legelszántabb és legbátrabb szívet takarta. Semmiféle emberi szempont nem befolyásolhatta elhatározásában, ha úgy vélte, hogy az igazságon alapul. Dacára fejlődmi származásának, nemesszívűségének, szilárd jellemének, ép oly szeretetreméltó, mint művelt lelkének, mindenkor szinte hihetetlen szerénységet tanusított még az olyan emberekkel szemben is, akik nem voltak egyenlőrangúak vele.

Mint árvaleány, hét év óta lakott Rohan-Soubise tábornagnénál, de nem érzett rokonszenvet iránta. Szívének minden titkát dajkája, Márta, egy becsülletes jó teremttéssel osztotta meg, aki fölnevelte és anyai gyöngédséggel viseltetett iránta.

Soissons hercegisasszony öt év óta makacsul visszautasított minden kérést, bár születésre és vagyonra nézve a legfényesebb

szerecsét jelentettek, ezek öt év óta szerette Létorière ögrófot.

Bámulatosan jó szíve, kissé regényes hajlama és minden tekintetben független szelleme kifejlesztették a részvétet a nyomor iránt, melyet a nemes ifjú oly bátran elviselt.

Amikor Sicard Jeromos Létorière megbízásában eljárt, amikor ingyen vitte őt a Marchand-palotába, — mint emlékezhetünk — egy ember ugrott ki a kocsiból és tanuja volt annak a jelenetnek, amikor Landry asszony haragosan sértegette az ögrófot. Ez az ember kíváncsi volt a kaland fejleményére és mint Rohan-Soubise hercegnő udvarmestere, néhány nappal később elment az arany ollóhoz címzett boltba, ahol Magdolnát föllelkesülve látta adósa iránt. Az udvarmester elbeszélte ezt az érdekes dolgot Soissons hercegisasszony dajkájának, Márta

asszonynak, persze még hozzá is toldott egyetmást. Márta asszony azután mindent elmondott Julia hercegnőnek és ez volt legelső oka annak a részvétnek, amit a hercegnő Létorière iránt érzett.

Mig a fiatal ember beteg volt, Julia gyakran elküldte dajkáját, hogy Dominique nővendéke iránt érdeklődjék. Amikor pedig Létorière lábadozott, megbizta Mártát, hogy virággal és gyümölcseivel megrakott kosarat vigyen el hozzá, de úgy, hogy ne találják ki, ki küldte az ajándékot és megbizta azzal is, hogy tudja meg, mikor megy először az ögróf a szabad levegőre. A hercegisasszony nagyon szeretne volna már végre látni a varázslót, aki a legpedánsabb iskolamestereket, a legszémbesebb szabónöket és a leggorombább kocsisokat is meg tudta ígézni.

(Folyt. köv.)

— méri össze erejét a szimpatikus és jelenleg jó formában levő DKASE. csapatával.

A páholyok lefoglalása iránt már nagyszámu előjegyzés történt s így előreláthatóan igen nagy közönség vesz részt az ünnepeken.

Megfelelő számu villamos a Hatvan-utcai vonalon, már a kora délutáni órákban, fog a közönség rendelkezésére állani.

Kerületi football intézőbizottság. Vasárnap, a hó 16-án Nyiregyházán mérkőzött a Ny. T. V. E. és K. S. E. (Kisvárdai Sport Egylet) Eredmény 5:2 volt a nyiregyházai csapat javára. Mint értesülünk, a kisvárdaiak közül egyik-másik játékos a mérkőzés alatt indolensül viselkedett, sőt a játék végén a kisvárdaiakat eljenző Nytvét nem tartotta szükségesnek a kisvárdai csapat viszont üdvözölni. Természetes ily sportszerűtlen eljárás csak most tapasztalható, amikor az M. L. Sz-től el vagyunk vágyva; azonban reméljük, lesz még idő, mikor az illető egyesületek utólag is be fogják látni s nagyon megfogják banni mostani cselekedetüket.

Ehez hasonló eset a mult hetekben Debrecenben is megtörtént.

Ezzel kapcsolatosan ismét felhozzuk, hogy a helybeli egyesületek football-intézői helyesebben tennék, ha a sok vita helyett a vidéki egyesületekkel érintkezésbe lépnének és Debrecen vezetése alatt ideiglenes intéző-bizottságot alakítanának a megszállott területek egyesületei részére, mely hivatalos volna a fegyelmezetlen játékosokat megbüntetni, s amely bizottságból kiküldött bírók a régi eréllyel vezethetnék a mérkőzést.

Angol férfi, női ruha, costüm-szövetek és női ruhaselymekből

újabb szállítmány érkezett

Feldheim Testvérek

posztóruházába, Király-utca 4. sz.

Ugyanott egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Törvénykezés

§ Orgazda droguista segéd. Még a mult év januárjában voltak alkalmazásban a Korzó-drogériában Gebei Gyula és Haig Jenő droguista segédek. A drogeria tulajdonosa észre vette, hogy az üzletből napról-napra eltűnnek különböző pipere-cikkek szappanok, drága parfümök és egyéb értékes dolgok. A tulajdonos gyanuja Haig Jenőre irányult és rövidesen beigazolódott, hogy a tolvaj a droguista segéd, aki a lopott dolgokat Gebei Gyulának és Rosenthal Mórnénak adta át értékesítés végett. A debreceni ügyszétség Gebei Gyula és Haig Jenő ellen orgazdaság vétsége miatt indította meg az eljárást és a ma megtartott főtárgyaláson Gebei Gyulát 3 havi fegháza ítélté, míg Rosenthal Mórnét az ellene emelt vár alól fölmentette.

URANIA

Péntek—Szombat—Vasárnap
július 18—19—20.

HELLA MOJA
főszereplésével

A khedive rózsája

szerelmi tragédia 4 felvonásban

Előadások 5 és 7 órakor.

Vasárnap
3-kor, 5-kor, 7-kor és 9 órakor

APOLLO

Péntek—Szombat—Vasárnap
július 18—19—20.

HENRI BERNSTEIN drámája

A tisztító tűz

3 felvonásban.

Egy kis élő disznóság

tréfa 3 felvonásban.

(A szöveget írta Szőke Szakál.)

Előadások 5 és 7 órakor.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Felolós szerkesztő:

DR HEGEDÜS LORÁNT

Kiadó:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

Irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Ha

fehér lisztet,

kenyérlisztet és kényeret egyhelyütt óhajt vásárolni,

új lisztkönyvét

a Korona-kenyérnyár

lerakataiba adja be Sas-
utca 3., Hatvan utca 17.
Péterfia u. 60. Szent-Anna-
utca 49. szám alatt.

Eladó szálló.

Hajduhadházon nyolc nyílás szőlő, négy szoba és mellékhelyisésekből álló villaszerű épülettel, ez idei ter-
mással, teljes szüretelő felszereléssel és hordókkal együtt előnyösen eladó.
Bővebbet **HOFFER SÁNDOR**
bankbizományi irodája, Ferencz-
József ut 58 szám a alt.

Legelőcsöb és legkellemesebb
bevásárlási forrás

Gyémánt Géza és Tsa

Íltszer- és gyarmatárú na yke-
renkedőzél, Piac-utca 58 szám.

Élesztő!

Naponta friss, állandóan kapható,
kizárólag nagy n. fűszer és liszt-
kereskedőknek és oly iparral ellá-
tott üzemek és üzletek részére, hol
az eladásra szükségesült sültés in-
szalható, mindenek csakis üzleti sül-
tés céljából lesznek kiszolgálva.
Mindenkori legelőcsöb napl árt
esetiről esetre előzetesen haloten-
tem a Közvetlenmezősi hivatalnak.
Házhoz szállításra megrendelése-
ket elfogadok, valamint vidéki ke-
reskedőknek is szívesen állok
rendelkezésére.

Rosenthal Sándor

kizárólagos élesztő keres-
kedő. Csapó utca 19. szám.

Könyvtárakat és egyes mű-
veket legmagasabb árban
vásárol

Aczél Henrik

antiquáriuma.

Első Takarékp-alota.

Kivánatra házhöz megyek
megtekinteni.

Gépezést

keres több évi gyakorlattal,
lehetőleg villamtelepen és
gőzturbináknál, Debrecen
sz. kir. város világítási
vállalata.

Nagy üzleti berendezés

állványokkal, pultokkal, karzattal tömör
anyagból, kitünő állapotban eladó.

Cim a lap kiadóhivatalában.

Magyar—Román társalgó

Converbiri Romano—Ungore

nélkülözhetetlen segédeszköz, a legszükségesebb mindennapi beszégeté-
ekkel.

Ára 2 korona.

Magyar-Román és Román-Magyar szótár

Dictionar Roman—Maghiar

nélkülözhetetlen kézikönyv a román nyelv használatánál.

A két kötet ára 10 korona.

Kapható:

Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvesbolt-
jában és minden könyvkereskedésben.

Apró hirdetések

POSTA

"Moi". "Fehér ruha" jellegre levél van
a kiadóban.

Házasság celiából 43 éves vendéglobi
üzleti ember, ezulon keres ismer-
reiségot felülten tisztességes 30—35
év között özvegyvel, egy két gyer-
mek nem képez akadályt, ha némi
hozomány van. Csak komoly le-
velet a kiadóba kérek "Jó feleség"
jelige alatt.

45 éves önálló kereskedő házasság
céljából szeretne megismerkedni
fiával özvegyvel vagy 20—25 éves
leánnyal, kinek némi hozomány
is van. Levelet a kiadóba kérek
"Vidéki" jelige alatt.

VEGYES

Román nyelvre mindenféle kérvénye-
ket írok és fordítok egész nap.
Haimovits, Szentanna 58.

Elcsorélném Piac-utca legszébb helyén
levő 3 szoba és mellékhelyisésekből
álló teljesen modern fűtőszobás
lakásomat ugyanilyon 4 szobás la-
kással. Cim a kiadóban.

KERESLET

Pénztárosnál állást keres intelligens nő,
ki a pénztárkezelésben és könyv-
vezetésben teljes jártassággal bír. —
Ajánlatokat "Szorgalom" jellegre a
kiadóba kérek.

Tanulmányok kiütöndön jövedelmező
iparágban felvétetnek. — Cim a
kiadóban.

VETEL

Akinek törött aranva, ezüstje, ékszere,
vagy zálogjegye van eladó, hívja
meg Krámer, Arany Bika bérház 8.

Jókarban levő 100 kötetes komplett
nemzeti kiadású Jókai sorozatot ven-
nék. Cim a kiadóban.

Szépirodalmi könyvet, jó állapotban
levőket veszek. Cim a kiadóhiva-
talan.

ELADAS

Eladó Koch és Korschert-féle piang
nino. Megtekinthető d. u. 2—5-1
Fhle Károly zongoram., Szepes
ségi-u 33.

Bolti karzat, kemény fából, csinos,
igen szép állapotban eladó. Érte-
kezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó a Mester-utca végén a Csapat-
kórház mellett, 7400 négyszögöl
föld a vasuti sinek mellett. Ház-
helyeknek, konyhakezteszetre na-
gyon alkalmas. Értekezhetni Deb-
receni Gazdák Bankjánál Kossuth-
utca 17.

Menyasszonyi ruha csak éppen eskü-
vön egyszer használt, teljesen új,
eladó. Miklós-utca 22. a háztulaj-
donosnál.

Állványok és pultok eladók. — Cim a
kiadóhivatalban.

Eladó Bundi-utca 7. szám alatti kis
olcsó ház, 3—4 szoba, konyha,
kamra, istálló, szivattyuszentál.
Értekezhetni Debreceni Gazdák
Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Az
Emilia Gözmalom R.-t.
ezelőtt
WEINBERGER JAKAB és FIA
Tésztagyár
NAGYVÁRAD
készít és azonnal szállít tojással
készült csőtésztát (makarónt) és
mindenféle levestésztát.